

СТАНОВИЩЕ

от проф. Екатерина Русинова
(8.2. Изобразително изкуство)
Нов български университет, департамент „Изящни изкуства“
за дисертационния труд на тема:

„АРХИТЕКТУРНИЯТ ПЕЙЗАЖ В БЪЛГАРСКАТА ЖИВОПИС (60-ТЕ – 80-ТЕ ГОДИНИ НА ХХ ВЕК)“

на докторанта
Силвия Кирова Басева
Катедра „Изкуствознание“
Национална художествена академия
Научен ръководител: **доц. д-р Бойка Донева**

Дисертационният труд на докторантката Силвия Басева към катедра „Изкуствознание“ на Националната художествена академия с научен ръководител доц. д-р Бойка Донева съдържа 24 страници – в това число увод, три тематично обозначени глави и заключение. Към труда е приложен допълнително и албум с 394 цветни репродукции.

В увода към дисертационната разработка докторантката Силвия Басева представя конкретната тематика на своя труд, която най-общо се съсредоточава върху архитектурния пейзаж в българската живопис, разглеждайки и самото понятие *архитектурен пейзаж*. Тук именно авторката отбелязва, че съдържанието на разработката е построено на основата на хронологическото развитие на архитектурния пейзаж през посочения исторически период. Смятам за съвсем подходяща методиката, която докторантката е използвала за конструиране и внимателно проследяване на развитието на архитектурния пейзаж в българската живопис през 60-те и 80-те години на ХХ век, както и посочената конкретна цел на изследването.

Дисертационният труд съдържа три тематични глави, съдържанието на които е разпределено в няколко конкретни подтеми. Чрез това подходящо тематично разделение на материала и употребата на научен и сравнителен анализ, докторантката успява, използвайки, разбира се, и възможно най-подходящите автори за пример. Това са художници, работещи в областта на градския пейзаж в различни периоди от време.

Докторантката успява да проследи успешно възникването и развитието на този жанр в живопис (архитектурен пейзаж). Силвия Басева използва в изследването си и анализ на творчеството на много автори, разглеждани до този момент само в жанра „градски пейзаж“, това е едно допълнително достойнство на дисертационния ѝ труд.

В глава първа с общото заглавие „Възникване и развитие на архитектурния пейзаж в българската живопис до 60-те години на XX век“, авторката Силвия Басева се спира най-вече на периодичната хронология преди 60-те години, като разделя текста на четири подзаглавия. Основната задача, която тя си поставя тук, е проследяване развитието на архитектурния пейзаж от неговата поява до периодиката, която е в центъра на цялото изследване. В тази глава докторантката прави прецизен и последователен анализ. Бих искала да спомена сполучливо подбраните примери за автори и техни живописни произведения, като например Борис Денев, Никола Танев, Стефан Иванов, Цено Тодоров, Иван Милев, Давид Перец и много други, част от които са влезли в списъка на най-изявените художници в историята на нашата живопис за посочените периоди в изследването.

Втора глава, със заглавие „Архитектурният пейзаж през 60-те години на XX век. Общи тенденции и процеси. Характерни представители на жанра.“, съдържа три подзаглавия, които авторката прецизно, аналитично и много добре характеризира конкретната периодика в развитието на градската живопис. Тук отново примерите за автори са много подходящи и подкрепят тезата на докторантката. Впечатлена съм от подхода на Силвия Басева, от анализа ѝ на техните произведения, това е от важно значение, защото това са автори с важна роля в развитието на градския пейзаж. В тази глава авторката се спира и върху развитието на индустриалния пейзаж и основните автори, работещи в този жанр.

В глава трета, озаглована „Архитектурният пейзаж в българската живопис през 70-ти и 80-те години на XX век. Общи тенденции и процеси. Основни представители на жанра“, докторантката разглежда тенденцията на развитие на урбанистичния пейзаж през избрания период. Тук художниците, работещи в жанра са много и авторката успява да анализира творчеството на някои от по-значимите представители. Избраните примери за автори и произведения показват богатството и разнообразието от индивидуални почерци в живописния жанр „архитектурен пейзаж“.

В настоящия труд на докторантката Силвия Басева са включени обзорни анализи на посочените периоди в жанра на архитектурния пейзаж. На всеки от авторите е отделено достатъчно място, според това какъв е приносът му в развитието на този жанр. Направен е сравнителен анализ на автори и произведения, посочени за факторите за възникване на промени, нови течения в този жанр и т.н. Направени са и паралели между отделните художници и произведения, анализ на влияния, взаимодействия, стилистики, маниер на работа, и т.н.

Акцентът на цялото изследване се съсредоточава именно върху периода на 60-те, 70-те и 80-те години, като в границите на този период се формират от течащи процеси в нашето изобразително изкуство и общество. За мен приносите на дисертационния труд на докторантката се концентрират в няколко значими факта:

- дисертационният труд за първи път разглежда като самостоятелна темата за архитектурния пейзаж в българската живопис;
- на методичен анализ е подложено творчеството на над сто и трийсет художници и няколко стотин произведения;
- показана и изградена е широката картина на възникването, развитието и еволюцията на жанра „архитектурен пейзаж“;
- разгледано е творчеството на някои по-слабо известни автори;
- в дисертационния труд са изказани и аргументирани собствени наблюдения и заключения за градския пейзаж като жанр в българското изобразително изкуство.

На основание на гореизложеното предлагам на уважаемото научно жури да присъди на Силвия Кирова Басева образователната и научна степен „доктор“ по професионално направление 8.2 Изобразително изкуство.

17.05.2019

г

.....

гр. София.

/проф. Ек. Русинова/

